

Vánoční Nýrské noviny

47. ročník / prosinec 2020

Slovo starosty města

Vážení spoluobčané,

opět po roce mám možnost vás oslovit, byť pouze prostřednictvím Nýrských novin. Ze všech stran na nás útočí informace o vývoji covidové pandemie, které bohužel vstupují do našich životů a soustavně omezují každodenní zažité zvyklosti. Bohužel v průběhu celého roku ovlivnily naše životy a na některé z nás dopadly mírou největší. Myslím, že právě vánoční svátky rozjitří vzpomínky těch spoluobčanů, jejichž nejbližší v důsledku covidového onemocnění nemohou být dnes s námi. Na druhou stranu je nutné připomenout, že čas je nejlepší lékař a aktivní život nás všech nám pomůže toto, ne zcela pohodové, období zvládnout. Přes tento úvod, kterým jsem se snažil dodat potřebnou sílu nám všem, není možné propadnout všeobecné skepsi, není možné opustit všechny tradiční vánoční zvyky, není možné nevnímat kouzlo nejkrásnějších svátků roku. Pojdme společně rozzářit oči našich nejbližších, dětí a vnoučat. Nezapomínejme ovšem ani na naše starší spoluobčany, pro něž je samota stejně závažná jako těžké onemocnění. Pojdme zavzpomínat na časy minulé, ale zároveň nezapomeňme na plány do budoucnosti. Pojdme se vrátit k tradičním hodnotám a nepodlehne velké spoustě lživých, úmyslně zkreslených informací, které na nás útočí ze všech stran. Vánoce oslavme v klidu a pokoji. Při vstupu do nového roku opatrně s předsevzetími.

Hodně zdraví a štěstí vám přeje starosta města Nýrsk

A SLOVO SE STALO TĚLEM...

...a přebývalo s námi a lidé kolem

nás na nás poznali, že se v nás -
v našich srdcích - v našich rodinách

narodil

JEŽÍŠ - BOŽÍ SYN.

Pokoj a radost o Vánocích,

Boží požehnání v roce 2021

přeje a vyprošuje

P. Mgr. Ryszard Potega

Rozsvícení vánočního stromu

Po roce opět nastal dlouho očekávaný vánoční čas, na který se těší nejen děti, ale i dospělí. Bohužel vlivem složité epidemiologické situace jsme byli nuceni v letošním roce vynechat tradiční okamžik, kterým je společné rozsvícení vánočního stromu na našem náměstí s vánočními trhy a občerstvením. Vánoční strom se rozsvítil v neděli 29. listopadu v 17 hodin. Z rozhlasu zazněly vánoční koledy a slavnostní proslov. Jako každý rok bylo i tentokrát rozsvícení stromu finančně podpořeno skupinou ČEZ. V letošním roce bychom se při této akci sešli již po páté. Proto mi dovolu, abych vám

alespoň pomocí fotografií zpříjemnila předvánoční čas vzpomínkami na rozsvícení stromu v minulých letech. Ještě si vzpomenete, jak děti pomocí balónek psaly přání Ježíškovi a svým hudebním vystoupením zpříjemnila vánoční atmosféru skupina Zenit? Nebo když náš vánoční strom rozsvítili andělé za doprovodu muzikantů Tricken Bruders? Kdy ještě před samotným rozsvícením vánočního stromu městem prošel zvonkový průvod? Jistě si ale všichni pamatujete na loňskou návštěvu sněhuláka Olafa v doprovodu vánočních skřítků a hudebního seskupení Sentiment Jaroslava Pletichy.

SKUPINA ČEZ

Akce se konala za podpory Skupiny ČEZ, a. s.

pokračování na str. 4

pokračování ze str.3

Advent v minulosti a dnes

Zanechte na chvíli toho věčného shánění, shonu a nervozity. Zastavte se a staňte se na okamžik zase dětmi, které se těší na VÁ-NOCE. V dnešní době už mají Vánoce zcela jiný nádech, než měly za našich předků. Prvotní význam adventního času je takřka zapomenut, vzal za své v několika posledních desetiletích. A to je škoda. Vždyť toto krásné období roku je nádherné právě ve svém očekávání a v těšení se na příchod toho nejkrásnějšího dne v roce, Štědrého dne. Poválečná období adventního času nahradila honba za co nejhodnotnějšími vánočními dary, největšími vánočními stromky a co nejnaplněnějšími lednicemi. Ovšem je třeba zmínit, že někteří z nás i v tomto moderním uspěchaném světě nechávají dostatek času na uchování a udržování těch nejhezčích ad-

ventních zvyků. Křehká krása rozkvetlých barborek, pečení vánočního cukroví a vánoček, vytváření adventních věnců, strojení stromečku, všechny tyto zvyky se stále dodržují. Dodnes se také dodržuje zvyk, kdy se od první adventní neděle zapaluje vždy jedna svíčka na adventním věnci. Ale co ostatní zvyky a tradice? Jistě není mnoho lidí, kteří by alespoň jednou v životě o Vánocích nezkoušeli pouštět lodičky ze skořápek ořechů. Ale i tak si můžeme připomenout, jak se to vlastně dělá. Každý by si svou lodičku měl zhotovit sám, při zapalování svíčky si člověk může položit jakoukoliv otázku týkající se lásky, rodiny, práce, úspěchů atd. A co všechno mohou lodičky prozradit? Zůstane-li lodička u břehu, nenastanou v příštím roce žádné změny,

pokračování na str.5

pokračování ze str.4

utvoří-li s ostatními lodičkami kruh, znamená to bezproblémové soužití, jestliže pak lodička zůstane uprostřed ostatních, potřebuje majitel lodičky ochranu a pomoc, je zranitelný a citlivý, pokud lodička sama dopluje na druhý břeh, získá majitel vše, po čem touží....Velmi známým zvykem bylo,

který měl napovědět mladým neprovdaným děvčatům, zda se v příštím roce vdají.

a doufejme, že stále je, také rozkrajování jablek. U štědrovečerní večeře se při této věštbě určovalo, jak to bude se zdravím jednotlivých členů rodiny v nadcházejícím roce. Každý si rozkrojil své jablko. Pokud se po rozkrojení objeví hvězdička, bude dotyčný celý rok zdravý, ovšem křížek nevěstil nic dobrého. Ještě na počátku 20. století se tradičně v každé rodině lilo olovo. V době světových válek byl bohužel nedostatek tohoto materiálu, a tak zvyk téměř upadl v zapomnění.

Dalším zvykem bylo také házení střevcem,

Naši předci také věřili, že určité věci přinášely štěstí, jiné zase smůlu. Co podle nich přinášelo smůlu? Před půlnoční mší se nesmělo plést ani šít, protože myši by dílo zničily. Na Štědrý den se neměly čistit chlévy a stáje, jinak by dobytek kulhal. Na Štědrý den se také nesmělo prát, praní by přineslo smůlu a neštěstí do domu. A co tedy přinášelo štěstí? Čerstvě upečený chléb a čerstvě snesená vejce 25. prosince mají kouzelnou moc. Pokud vyšel Štědrý den na pondělí, byla v následujícím roce dobrá úroda a hodně medu. Hodně vína a obilí bylo v roce, když Štědrý den byl v úterý.

V následujících příspěvcích jsou zaznamenány vzpomínky našich občanů, kteří pamatují Vánoce i v období války:

pokračování na str.6

pokračování ze str.5

Vzpomínky na Vánoce Karly Čermákové

Narodila jsem se v roce 1934 v Nýrsku ve smíšeném manželství. Tatínek byl německé národnosti a pocházel z Dešenic, maminka české národnosti a pocházela z nedaleké chodské vesnice Pocinovice. Vybavují se mi zážitky z Vánoc kolem roku 1940 z období 2. světové války. Začala jsem v té době chodit do německé základní školy. Byla jsem jediným, rodiči milovaným dítětem. Navzdory válečným útrapám a bídě se mne snažili chránit před zlem a špatnými událostmi. Mohu říct, že díky tomu jsem prožívala hezké dětství.

Mým nejmilejším ročním obdobím byl předvánoční čas a Vánoce.

Začalo adventem, kdy tatínek přinesl z lesa jedlové chvojí. Maminka z něj upletla nádherný adventní věnec, který zavěsila na lustr v kuchyni. Symbolizoval radostné očekávání, pohodu a předvánoční sváteční atmosféru. K adventu patřily roráty v kostele, maminčino každovečerní vyprávění o české historii, o českých vánočních tradicích a zvycích, úklid, slavnostní výzdoba i pečení cukroví. Podnikavá milující maminka dokázala „vyčarovat“ v době nedostatku základních potravin dobře chutnající cukroví. Oříšky v pracnách nahrazovala praženými ovesnými vločkami, máslo přetaveným sádlem z králíka. Velkou událostí a pochoutkou pro nás byla i doma vykrmená husa.

Potají v batohu ji na kole přivážel z Pocinovic maminčin otec, můj dědeček Augustin. Byla určena ke slavnostnímu rodinnému obědu na Boží hod vánoční.

Již od léta jsem „chystala“ dárky pro „Ježíška“. Byl nedostatek konfekce, obuvi

a průmyslového zboží. Co bylo možné, vyrábělo se doma ručně. Pletlo se, háčkovalo, paličkovalo, šilo a přešívalo. Nejčastějšími drobnými dárky pod stromečkem byly rukavice, šály, svetry, vyšívání kapesníků, dečky či ubrusy.

Těsně před Štědrým dnem tatínek přinesl od hajného z lesa voňavou, čerstvě řezanou jedli. Na Štědrý den dopoledne mne rodiče poslali hrát si s dětmi a potají ji nazdobili. Díky válce nebyly sladkosti na stromeček. Pamatuji si na ručně foukané nádherné skleněné stříbrné a zlaté koule. Tatínek je kupoval od obchodních zástupců z nedalekých skláren ve Weidenu a byly jeho velkou pychou. Moc jsem si přála na Vánoce oříšky nebo banány. Po celou válku jsem jako oko v hlavě „uchovávala“ darovaný burský oříšek. Každý rok jsem jej zavěšovala na stromeček na čestné místo mezi ozdoby.

Na Štědrý den jsme drželi půst. Odpoledne jsme odcházeli zapálit na hřbitov svíčku blízkým a poté do kostela na štědrovečerní mši. Ve válce nebyla o půlnoci, ale v 16 hodin. Tatínek při odchodu nechával ve verandě kostku cukru a hrst sena pro koně Ježíška. Pokaždé, když jsme se vrátili, seno zmizelo. Byla jsem šťastná, že už byl u nás Ježíšek. Nikdy jsem nepostřehla, že tatínek pospíchal domů z kostela před námi. Následovala večeře v rodinném kruhu u slavnostně vyzdobeného stolu se zapálenými svíčkami. Podával se kuba a vánočka. Po večeři byla prostá nadílka a pak jsme společně zpívali koledy. Maminka hrála na housle a já ji doprovázela na klavír. Od Vánoc mého dětství uplynulo 80 let.

pokračování na str.7

pokračování ze str. 6

Slavíme je nadále. V době adventu zažíváme shon, aby se stoly po čas vánoční v našich bohatě, někdy až kýčovitě vyzdobených domech mohly prohýbat delikatesami z celého světa a aby děti i dospělí mohli pod stromčkem nacházet luxusní drahé dárky, o kterých se nikomu ve válce nezdálo ani v tom nejkrásnějším snu. Místo koled, vy-

právění, dodržování tradic a štědrovečerní mše máme k dispozici všežánrovou nabídku. Máme se rádi, scházíme se a máme se dobře. Radostné očekávání v adventu, intenzivní prožitky a magické kouzlo „mých chudých, ale soudržností a tradicí protkaných“ Vánoc se postupně vytratily. Navždy?

Vzpomínky na Vánoce manželů Josefa a Marie

Dnešní dětské Vánoce jsou trochu jiné, než byly naše Vánoce, kdy jsme byli ještě dětmi a chodili do školy. Pro stromečky chodil tatínek do našeho lesa. Maminka pekla vánoční cukroví, sestry Anča a Máňa jí pomáhaly, někdy i zdržovaly. Domácí cukroví bylo hezké i dobré. Stromček jsme měli každý rok, byl víc přírodní a voněl. Zdoben byl domácím cukrovím, jablíčky a ořechy. Svíčky byly koupené v obchodě. Ježíšek přivezl tolik dárků, aby se mu vešly na saně, každý dostal dárků méně, než dostávají děti dnes. Obyčejně to byla nějaká tužka, pastelky, později pletený svetr a rukavice. Vše bylo z domácí vlny. Byli jsme spokojeni a nezáviděli tomu druhému. Těšili jsme se na příští Vánoce. Obyčejně býval sníh a volné dny jsme užívali k sáňkování.

Přání pro vás od organizací a spolků

Chtěl bych touto cestou poděkovat za přízeň a veškerou podporu, která je nám, jakožto chovatelům, dopřána. Poděkování patří nejen chovatelům, ale i Městu Nýrsku a Plzeňskému kraji za nejen finanční podporu. Jistě vám během posledních let neunikla proměna areálu. Jsem velmi rád, že se mohla uskutečnit letošní výstava i za přísných hygienických opatření. Především děti výstava

zjistě rozveselila v tuto nelehkou dobu. Snad některé návštěvníky nadchla natolik, že rozšíří naše řady chovatelů. Věřím a pevně doufám, že se vše v dobré obrátí a budeme se moci v příštím roce těšit na vaši návštěvu. Do nového roku vám přeji pevné zdraví a mnoho úspěchů ve všem, co rádi děláte.

*Pavel Volmut
předseda svazu chovatelů*

Takové Vánoce jsme si nepředstavovali!

Tento článek píše v době, kdy platí ještě poměrně přísná epidemiologická opatření a vypadá to, že Vánoce nebudou takové, jaké je známe. To, že Vánoce na sněhu známe pomalu už jen z vyprávění, je ten nejmenší problém. Roušky, omezená možnost nakupování, zavřené školy, hotely, restaurace, nemožnost navštívit své blízké v nemocnici ... mnohé z toho vnímáme jako zbytečné omezení svobody. A to nemluvíme o tom, že mnozí přišli o práci a existenční jistoty.

Vánoce jsou připomínkou toho, co se stalo zhruba před 2 000 lety v judském Betlémě. Situace tam nebyla o mnoho lepší. Zemi tehdy okupovalo římské vojsko a císař Augustus vydal nařízení, že se má provést soupis obyvatel. Každý se tedy musel vydat do města, odkud pocházel, a tam se nahlásit. Obyvatelstvo mělo být takto spočítáno a zapsáno kvůli placení daní.

Pro Josefa a Marii ve vysokém stupni těhotenství to znamenalo cestu dlouhou skoro 150 km. Cesta z Nazaretu do Betléma trvala několik dní a končila náročným stoupáním, protože Betlém ležel v nadmořské výšce téměř 800 metrů. Vzhledem k Mariinu těhotenství jistě museli často odpočívat,

a tak se cesta určitě ještě protáhla. Každá mladá žena na konci těhotenství by si přála zůstat doma, v blízkosti rodiny a přátel, kteří by jí mohli pomoci, až bude dítě přicházet na svět. Ale okupanti nařídili...

V Betlémě bylo rušno, byla v něm spousta lidí. Naši cestující potřebovali někde přespát, ale v noclehárně nebyla ani jediná místnost volná. Každý kout byl obsazen návštěvníky, kteří přišli k zápisu. Nakonec byli Maria s Josefem šťastní, když našli prázdný chlívek nebo možná jeskyni s dobyt看em a slámou. Takto si určitě narození svého potomka nepředstavovali.

Situace na míle vzdálená naší idylické představě Vánoc. A právě v této době se jim narodilo dítě. Kousek radosti a štěstí ve vši té bídě okolo.

Z celého srdce vám přeji, abyste v této nelehké době našli svůj kousek štěstí. Ideálně v osobě Ježíše Krista, který může vstoupit do těžkostí života jako zdroj radosti, pokoje a světla. A pokud vám to není blízké, tak vám přeji alespoň schopnost radovat se z toho, co máte. Děti, rodiče, partnery, přátele ...

*Pokojné Vánoce vám přeje Petr Vaňkát
správce sboru Jednoty bratrské Nýrsko*

PF 2021

*Veselé Vánoce
a šťastný nový rok
přeje*

Tělovýchovná jednota Nýrsko, z.s.

Vážení občané, přátelé, milé děti!

Ani jsme si nestačili užít hezké podzimní dny a už je tady adventní čas. V době, která je tolik jiná a tak se liší od klasického předvánočního plánování a hektického programu především pro děti. Přesto si přejeme, aby i letošní Vánoce byly krásné. V DDM patřil předvánoční čas řadě tradičních akcí. Nejkrásnější vždy byl, a snad i v budoucnu zase bude, kurz tance a společenského chování pro náctileté. Dále oblíbená Mikulášská merenda a několik minulých let Vánoční besídka. Ta loňská byla obzvláště vydařená.

Letošní program nebude. Kroužky už od 5. října nefungují ve své tradiční podobě. Některé poskytují online vzdělávání. Všichni čekáme, až druhá vlna epidemie poleví a budeme se moci vrátit do obvyklého režimu. Přesto se pracovní život zaměstnanců DDM nezastavil. Nejdříve jsme vyráběli vánoční překvapení pro děti z našich kroužků. Pak jsme se pustili do prací na výrobcích v keramické dílně, které zůstaly nedokončené. Zahájili jsme výrobu adventní výzdoby, vánočních a dalších dekorativních výrobků.

Tyto výrobky vám nyní nabízíme ke koupi v budově Galerie u šikovných rukou, která se nachází na autobusovém nádraží. Cílem je alespoň zčásti nahradit propad příjmů organizace. Došlo k němu v podzimních a zimních měsících. Finanční prostředky, které zaplatili rodiče za volnočasové vzdělávání dětí nebo i své, budou vráceny na účty, ze kterých byly uhrazeny.

V galerii budou vydávány dárečky všem našim dětem. V provozní době obchodu si je přijďte vyzvednout. Těšíme se na vás, alespoň takto se spolu uvidíme!

Milí přátelé, přejeme vám všem krásné Vánoce. Přejeme si, abychom po čase vzpomínali na rok 2020 jako na výjimečnou událost, která nám všem předvedla, že přátelství není jenom formální věta. Šťastné vykročení do roku 2021!

Provozní doba obchůdku v budově na autobusovém nádraží:

od 30. 11. 2020 – 22. 12. 2020 (nebo do vyprodání zásob)

PO 9.00 – 17.00

ÚT 9.00 – 17.00

ST 9.00 – 17.00

ČT 9.00 – 17.00

PÁ 9.00 – 17.00

*Pavla Karlovská
ředitelka DDM*

„Vánoce jsou časem, kdy si nejsilněji uvědomujeme, co nám schází a kdo není mezi námi.“

John Irving

„Mír na zemi nastane, když budeme žít Vánoce každý den.“

Helen Steiner Rice

PF 2021

Šťastné a veselé Vánoce,
plné radosti a klidu,
splněných přání,
milých rodinných setkání
a kouzelných okamžiků.
A do nového roku jedno přání:
Ať jsou všichni v celém roce
takoví, jak na Vánoce!

Zaměstnanci a žáci
ZŠ Nýrsko, Školní ulice

Krásné prožití vánočních svátků a mnoho
zdraví v novém roce přeje
Základní umělecká škola Hanuše Steina

Nám všem běží čas

Muzeum Nýrsko

PF 2021

Přejeme Vám i ošem Vaším
blízkým příjemné prožití
vánočních svátků a v novém
roce 2021 pevné zdraví a
mnoho štěstí.

[Signature]

Krásné prožití vánočních svátků
a šťastný nový rok přeje kolektiv
pečovatelské služby

Zdravíme včelaře, příznivce včelaření
a všechny, kteří mají rádi med a rádi
se u štědrovečerního stolu potěší
voňavou svíčkou z pravého včelího vosku.
Přejeme klidné a spokojené Vánoce
a těšíme se na vaši přízeň u příležitosti
rozsvícení vánočního stromu v příštím
roce 2021.

Za včelaře ZO Nýrsko a výbor ZO ČSV
jednatel Toman Ladislav

PF 2021

*Příjemné prožiti svátků vánočních
a mnoho úspěchů v novém roce
přeji*

*Informační centrum Nýrsko,
Městská knihovna Nýrsko
a Městské kulturní středisko Nýrsko*

PF 2021

*Krásné prožiti svátků vánočních,
hodně štěstí, zdraví a spokojenosti v novém roce
přeji nýrští rybáři.*

Český rybářský svaz, 3. s. místní organizace Nýrsko

Pf 2021

*Veselé Vánoce
a šťastný nový rok
od nýrského
betléma
přeje město
Nýrsko*

PRODEJ VÁNOČNÍCH KAPRŮ

ulice Prap. Veitla

21. PROSINCE OD 9.00 DO 16.00

22. PROSINCE OD 9.00 DO 16.00

23. PROSINCE OD 9.00 DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

Nýrské noviny - registrace ev. č. MK ČR E 19658

Vydavatel: Město Nýrsko
Náměstí 122, 340 22 Nýrsko
Vychází 11 x ročně
Inzerce a redakce:
Náměstí 123, 340 22 Nýrsko
tel. 376 555 642, 607 052 514
Email pro zasílání příspěvků:
nyrskenoviny@gmail.com

Uzávěrka:

Prosincové číslo Nýrských novin vyjde v **1. týdnu roku 2021.**

Uzávěrka příjmu příspěvků od dopisovatelů je v pondělí **21. prosince 2020.**

Redakce si vyhrazuje právo krátit dodané příspěvky a nepřijmout je v případě dodání po termínu uzávěrky. Za původnost a obsahovou správnost jednotlivých příspěvků ručí autor, za obsahovou stránku inzerátů zadavatel.